

Översättarnytt

#6 AUGUSTI 2017

Översättarsektionen i Sveriges Författarförbund
www.oversattarsektionen.se styrelse@oversattarsektionen.se

Nu börjar de nya kontraktförslagen komma!

Många förlag fortsätter att teckna kontrakt utifrån Standardavtalet, trots att Ramavtalet med Förläggareföreningen upphörde att gälla den 24 juni, men nya avtalsförslag med smärre modifikationer har börjat dyka upp, och fler är att vänta. Sektionsstyrelsens rekommendation är att i första hand använda Standardavtalet, med motiveringen att det är beprövat och bygger på lång erfarenhet av vilka tvister som kan uppstå, och att i annat fall noga granska vad som förändrats och/eller utelämnats.

Det är oerhört viktigt att lämna avtalsförslagen till förbundets jurister för granskning, direkt (juridik@sff.info) eller via informatören Ludvig Berggren. De kan hjälpa till att se vad som avviker från tidigare avtal och vara stöd i din förhandling samtidigt som det är viktigt att Förbundet har en helhetsbild. Detta gäller även avtal som ser ut att vara byggda på Standardavtalet. Också avtal som du själv är mindre nöjd med är väsentliga för helhetsbilden.

Det handlar om arvodesnivåer, om bindningstid och om sekundärsättningar – men också om praktiska detaljer som manuskript och korrektur – vilket allt är tydligt definierat i Standardavtalet.

Det gäller också att se upp med den ideella upphovsrätten: vem som har sista ordet om textens utformning. Undvik alltid att upplåta rättigheter för film, radio och teater till förlaget. Dessa användningar regleras av Författarförbundets avtal med Sveriges Radio, samt av ALIS (om du är medlem där).

Utvidgad tjänst för Ludvig Berggren

Vår duktige informatör har fått sin tjänst utvidgad. Från och med årsskiftet kommer Ludvig att arbeta heltid på kansliet och ha titeln Ombudsman, och redan från 1 september går han upp till halvtid. Men han kommer att ha hand om översättarfrågor på samma vis som förut och emotser era frågor och rapporter. Skicka mail till lb@sff.info.

1 september: Medlemsmöte om översättaravtalet i Stockholm • 27 september: Medlemsmöte om översättaravtalet i Göteborg • 28-30 september: Rum för översättning på Bok & Bibliotek • 6 oktober Rum för Översättning/After Work i Stockholm • 29 oktober: Prisutdelning Årets översättning

Bok & Bibliotek 28/9–1/10

får en ovanlig karaktär, eftersom det pågår aktiviteter på flera ställen i Göteborg, på grund av ifrågasättandet av Nya Tidens närvaro.

Sektionen deltar som medarrangör av Rum för Översättning både i anslutning till mässan och på Världskulturmuseet. Vi är också med och anordnar punkter på Litteraturscenen.

Särskilt program är på väg till alla medlemmar i Författarförbundet.

Medlemsmöten

Fredagen den 18 augusti ägde det första medlemsmötet om avtalsförhandlingarna rum på Sofielunds Folkets hus i Malmö. Flera medlemmar ur styrelsen rapporterade om de grundläggande frågorna och motsättningarna, därefter diskuterades möjliga strategier, individuellt och tillsammans.

Liknande möten äger rum i Stockholm den 1 september och i Göteborg den 27 september.

Gratulationer

Till Kajsa Öberg Lindsten och Christer Olsson, pristagare i Årets översättning 2016. Se bifogat pressmeddelande med inbjudan till prisutdelning den 27 oktober.

Hemsida, mejllistor, Facebook

På hemsidan hittar du avtalsinformation, kalendarium, tidigare nr av Ö-nytt och mycket annat. Här finns också info om hur du ansluter dig till sektionens mejl-listor, bland annat Avtal (fackliga frågor) och Eufemia (översättningsfrågor med mera).

Du följer väl serien *Månadens översättare* under "Aktuellt" på hemsidan? Redaktör för serien är Anna Gustafsson Chen.

After Work/Rum för översättning

Boka in första fredagen i oktober, november och december för medlemssammankomster om översättning kl 16–18 på Författarnas hus! Besked om programpunkter skickas ut senare.

Så här såg det ut när Richard Fords brev till Elsa Thulinpristagaren Nille Lindgren lästes upp av förläggaren Lena Pallin på Moriskan i Malmö den 19 maj. På nästa sida finns hela brevet återgivet, på engelska!

Till Nille Lindgren

Uppläst vid utdelningen av Elsa Thulinpriset maj 2017

I always tell my great friend and co-conspirator, Nille, that I'm trusting him to make my book be better in Swedish than it is in American. He never seems to think this is amusing. He's very serious. And he also never seems to think that I'm as serious as I am when I say that. However. To ask Nille to make my books better in Swedish is not only to express my profound appreciation for the mysterious and magical art of literary translation – certainly the least understood and least appreciated of *all* the literary arts; a genius by which, as Umberto Eco said, the *anima* of a text is imagined. But it is also to express my *awe* – not only at Nille's highly-nuanced command over the American idiom; not only for his sometimes inhuman curiosity and perseverance; not only for his artist's immersion in and love of the Swedish language (of which I'm of course totally innocent...so how would I know?); not only for his intensity – which rivals my own. But for his personal, adorable *self* as my generous and loving colleague. From Nille, I have learned precious little about the obstinate and perplexing Swedish language. But I have learned much about the English language – about my native language's availability to be translated; about its ambiguities and beauties, about its resourcefulness, its infuriations, its adroit and illuminating uses in the hands of other writers. From Nille, I have learned to love my language and its applications more, and have been encouraged to use my native language better – just as I would expect to learn such things from a cherished fellow writer, writing in a language we share.

People sometimes ask me, "Since you don't know Swedish, how can you trust your translator to get your novel right?" On the one hand, this is an immensely uninformed question; but on the other hand it is the only question worth asking. How indeed? To have one's work transformed into another culture's language and mind is the greatest of honors and luxuries a writer can experience. It's what all writers want; more than we want fame and glory and money, or even big prizes like this one Nille is receiving here. (Well, maybe not more than money.) What we want, however, is to be read by the world we gaze out toward from our silent rooms, and for that world to be therefore less alien to its residents. How we come to trust our translator is by learning the *anima* of the man or woman who performs the magic. This man's *anima*, Nille Lindgren's *anima* – over our many years of colleague-ship – I know, much as I know my own. What I think about him on the day he receives this award, which I know he cherishes, and that his colleagues are so wise to confer on him – is that he is more than like me; in a sense he *is* me – only better – in that over our mutual fascinations and affections for literature and language, we are like brothers who strive for something that cannot be completed, or even imagined, except that we two act as one. In my view, to contemplate what Nille does is like contemplating outer space in its inscrutability and – yes – its capacity to inspire awe. To know and work with Nille is to draw close to how the imagination operates at its fullest. And more than that he makes my books better, he makes *me* better – both at my proper tasks and as a human being. I celebrate him with you today.

Richard Ford